

PRIZNANJA IZ ROK TOMAŽA HUMARJA

Planinska zveza Slovenije je 13. januarja v dvorani ČGP Delo v Ljubljani razglasila najuspešnejše alpiniste in alpinistične smučarje in jim za njihove dosežke v zadnjem letu dni podelila priznanja. Najuspešnejše alpiniste in alpinistične smučarje sta na podlagi strokovnih kriterijev izbrali Podkomisija za vrhunski alpinizem in Podkomisija za alpinistično smučanje pri Komisiji za alpinizem Planinske zveze Slovenije.

Rezultate ocenjevanja je predstavil načelnik Komisije za alpinizem **Matjaž Wiegele**, ki je najprej takole ocenil sezono 1996/97:

JEGLIČ, KOZJEK, PEPEVNIK, HUMAR

Z zmago na mednarodnem tekmovanju v lednem plezanju v Courchevelu in ponovitvijo ene izmed najtežjih škotskih smeri je **Janez Jeglič** pričel zaključni del priprav za jesensko odpravo na sedemtisočak Nuptse. Poleg številnih preplezanih zaledenelih slapov in redko ponavljane smeri Sanjski ozebnik v Severni triglavski steni ter prvenstvene smeri Nekoč so bili bojovníki v Bavhu so izstopali zimski vzponi v Centralnih Alpah, 2. slovenska zimska ponovitev Angleške smeri v Grandes Jorasses, 3. slovenska zimska ponovitev klasične smeri v severni steni Eigerja, 1. slovenska zimska ponovitev smeri Jackson v Droath ter prvenstvena smer Nektar v Breithornu. Bera zimskih vzponov doma in v tujini je napovedala kvaliteten premik teh v zadnjih letih že kar malo zapostavljenih alpinističnih dejanj.

Vedno večje število alpinistov, ki so se pred leti posvetili športnemu plezanju, se sedaj vrača tudi v gore oziroma v več raztežajev dolge smeri. Superdirezissima v

Veliki Cini, Watterworld v Aniča Kuku, Mali princ v Golarjevi peči, Žaumak – Nervo v Vežici, Vražji Robert v Ospu in Calistee v Verdonu ne zaostajajo dosti za dosežki tujih plezalcev. Med klasičnimi prvenstvenimi smermi pa velja omeniti Novomeško superdirezissima v severni steni Špika.

Odpravarski del sezone je uspešno pričela odprava na Antarktiko z vzponom na Mt. Vinson, s čemer so slovenski alpinisti zaključili vzpone na najvišje vrhove kontinentov. Bera šestih osvojenih vrhov in številnih smučarskih spustov je bilo več, kot so člani odprave pred odhodom smeli pričakovati.

Spomladanski del himalajske sezone je kronal vzpon **Pavleta Kozjeka** na najvišjo goro sveta brez uporabe dodatnega kisika, in sicer nekaj dni zatem, ko je **Acu Pepevniku** uspel prvi slovenski pristop na Everest s kitajske strani.

Mladi perspektivni alpinisti so se udeležili mednarodnega alpinističnega tabora v redko obiskani sečuanski pokrajini Chola San. Trije prvenstveni vzponi in vzponi na tri deviške pettisočake so rezultat enomesečnega druženja vrstnikov iz alpinistično zelo različno razvitih držav sveta.

Ta del sezone je zapolnilo še nekaj manjših odprav, ki so opravile nekaj solidnih vzponov predvsem v južnoameriških Andih in Patagoniji. Jesensko sezono je zaznamovala odprava na Nuptse, ki je po uspešno opravljenem prvenstvenem vzponu na Lobuče za aklimatizacijo opravila še vzpon na sedemtisočak Pumori. **Tomaž Humar** in Janez Jeglič sta nato v petih dneh v alpskem stilu preplezala osrednji cilj odprave,

Najuspešnejši v sezoni 1996/97: Andrej Markovič, Monika Kambič in Meta Boncelj.

Foto: Igor Zaplatil

nepreplezano in objektivno izredno nevarno zahodno steno Nuptseja. Žal se je prav na vrhu gore končala zgodba enega izmed naših in nedvomno tudi enega izmed svetovno najkvalitetnejših alpinistov.

Kako zelo različne so lahko sezone, so tudi letos občutili alpinistični smučarji, saj so prav oni še najbolj odvisni od vremenskih razmer. Zagotovo sta spusta z Anapurne in Gašerbruma pred dvema letoma dosežka, ki ne smeta postati merilo uspešnosti. Neuspešni poskusi smučanja z osemtisočakov so zagotovo zapustili izkušnje, ki bodo smučarjem v pomoč pri realizaciji smelih ciljev smučanja z Daulagirija in Everesta v prihajajoči sezoni.

Alpinistična dejanja posameznikov v minuli sezoni zagotovo sodijo v sam svetovni vrh, zaskrbljujoča pa je razmeroma skromna povprečna kvaliteta, kar se odraža predvsem v samevanju pogosto s soncem obsijanih domačih sten, ki so deležne bistveno manjšega obiska kot pred leti. Ti vzponi bi morali biti osnova tudi za drzne cilje letošnje sezone, v kateri izstopata prvenstveni smeri na sedemtisočak Džanu in osemtisočak Šiša Pangmo ter kadrovska odprava na Daulagiru.

Ocenjevanje alpinističnih dosežkov zgolj zaradi primerjave z drugimi športnimi panogami je izredno nevhvaležna naloga, saj se na nasprotni strani uspeha vse prepogosto ne skriva le zamujena priložnost, zato lahko, žal, tudi letos ugotovimo, da je bila cena za doseženo mnogo previsoka.

NAJUSPEŠNEJŠI ZADNJEGA LETA

Priznanja najuspešnejšim alpinistom minule sezone sta podelila predsednik Planinske zveze Slovenije **Andrej Brvar** in najuspešnejši alpinist sezone 1995/96 **Tomaž Humar**, medtem ko je obrazložitve prebral Matjaž Wiegele.

V minuli sezoni je najboljšo vzpono opravil Janez Jeglič. Med njimi izstopajo ponovitev ene izmed najtežjih smeri, The Citadel na Škotskem, prvo mesto v težavnosti in hitrostni preizkušnji na mednarodnem tekmovanju lednih plezalcev v francoskem Courchevelu, prvenstvena smer v še deviški steni Lobučaja in aklimatizacijski vzpon na sedemtisočak Pumori. Žal pa se s svojega zadnjega vzpona preko zahodne stene Nuptseja ni vrnil, zato smo se odločili, da priznanja za najuspešnejšega alpinista letos ne podelimo.

Monika Kambič je nauspešnejša alpinistka zadnjega leta. Opravila je preko osemdeset alpinističnih vzponov doma in v tujini v več različnih gorskih skupinah. Poleg vrste klasičnih smeri v Karniških in Julijskih Alpah je preplezala tudi nekaj slovitih klasičnih smeri v Dolomiti (Constantini – Apolonio v Tofani, Vinatzer v Ciavazes in Gogna v Marmoladi) ter Bonattijev steber v Mallem Druju v Centralnih Alpah. V začetku leta je obiskala Patagonijo, kjer izstopata njena vzpona po Levem ozebniku v Aguja Guilamet in Avstrijska smer z varianto v Aguja della S.

Andrej Markovič je najperspektivnejši alpinist. Iz začetnega seznama njegovih vzponov izstopajo predvsem številne prvenstvene smeri v domačih gorah, kjer velja omeniti predvsem Novomeško superdiretissimo v

Špiču, Opoj brez težnosti v Stenarju in prvenstvene vzpone zgornje šeste stopnje v zaledenelih slapovih. Od vzponov v tujini izstopa zimska ponovitev Britanske smeri v Grandes Jorasses in trije prvenstveni vzponi v pogorju Chola San, ki jih je opravil na mednarodnem alpinističnem taboru UIAA za perspektivne alpiniste. V tem neraziskanem predelu Sečuana so bili ti vzponi obnem tudi prvi pristopi na tri pettisočake.

Meta Boncelj je najuspešnejša alpinistična smučarka. Spuste v domačih gorah in zmago na ski rallyju Jezerko je zaključila na uspešni odpravi v južnoameriške Ande, kjer je najprej odsučala z vrha 5752 metrov visokega Pisca. Njen naslednji cilj je bil še višji Chopicalci, kjer se je povzpela do platoja na višini 6200 metrov, od koder je smučala v dolino. Dosežena višina je najvišja višina, s katere so doslej smučale slovenske alpinistične smučarke.

Severna stena Eigerja »v živo«

Odgovorni za oddajo »SF Spezial« Švicarske televizije so pred nedavnim med svojimi načrti za letošnje leto v enem od sporočil za javnost povedali, da načrtujejo neposreden prenos iz severne stene Eigerja. Televizijski gledalci bodo lahko korak za korakom in raztežaj za raztežajem spremljali plezanje po 1800 metrov visoki steni te gore, ki se ga bodo lotili izkušeni gorski vodniki in vodnice. V središču pozornosti te TV oddaje naj bi bil alpinistični dosežek in varovanje v steni. Uredništvo smatra to reportažo v živo predvsem kot prispevek k razpravi o vsakoletnih vedno se ponavljajočih razhajanjih v razumevanju smisla in pomena plezanja v gorah.

Do oddaje »Severna stena Eigerja v živo« bo prišlo le ob optimalnih vremenskih razmerah. Zato so tej oddaji namenili enega od dnevov v štirinajstih dneh poznega poletja 1998. Oddajo naj bi realizirali s kolikor je le mogoče majhnimi stroški, kar pomeni čim manj helikopterskih poletov, materiala in tehničnih sredstev. Prav zanimivo bo spremljati, kako bo oddaja »SF Spezial« razrešila različna vprašanja in izzive, ki se ji postavljajo s tem v zvezi.

TE Obrovac ogroža tri narodne parke

Po izjavi hrvaškega ministra **Porgesa**, objavljeni lanskega 26. septembra v zagrebškem dnevnem časopisu Vjesnik, naj na Hrvaškem menda ne bi gradili termoelektrane Lukovo Šugarje, ampak je ponovno aktualna gradnja termoelektrane Obrovac. Na to je hrvaška planinska organizacija opozorila svoja planinska društva v Šibeniku in Zadru ter narodna parka Paklenica in Krka. Termoelektrana Obrovac bi namreč ogrozila kar tri narodne parke na Hrvaškem, in sicer Paklenico, Krko in Kornate, naravni park Telašćico na Dugem otoku in 20 marin. Že na strokovnem srečanju Paklenica '97 je **mag. Slavko Ferina** opozoril na to v svojem predavanju »Izgradnje TE na Jadranu in njihov pričakovani vpliv na okolje«. Izredno negativno stališče do izgradnje TE Obrovac imata tako lokalna uprava kot samouprava Zadarske županije.

(Hrvatski planinar)